

SYSTEM POLITYCZNY NIEMIEC

DARYA ZAHORSKAYA
DARIA RABCHUK

NIEMCY

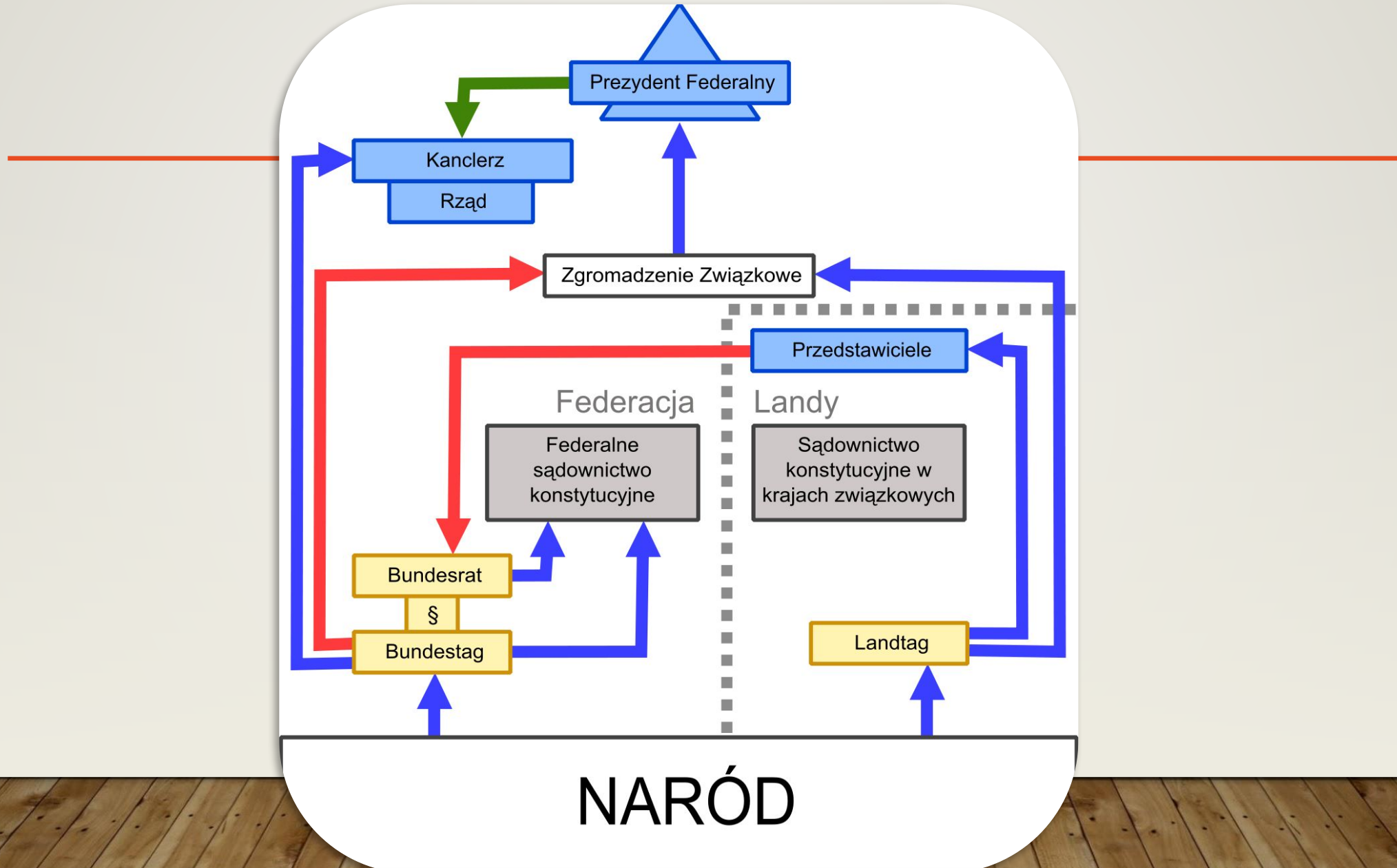
- Niemcy rozciągają się między Morzem Północnym i Bałtyckim na północy a Alpami na południu. Graniczą na północy z Danią, na wschodzie z Polską, na południowym wschodzie z Czechami, na południu z Austrią i Szwajcarią, a na zachodzie z Francją, Luksemburgiem, Belgią i Holandią.
- Stolica: Berlin
- Powierzchnia 357 114 km²
- Gęstość zaludnienia 230 osób/km²
- Jednostka monetarna: euro
- Religia dominująca: katolicyzm 31,2%

LANDY

SYSTEM POLITYCZNY

KONSTYTUCJA RFN

Konstytucja RFN z 23 maja 1949 r. nosi nazwę Ustawy Zasadniczej, co miało podkreślać jej tymczasowość. Składa się ze 146 artykułów, podzielonych na 12 rozdziałów. Na początku tekstu ustawy zasadniczej znajduje się wstęp. Konstytucję RFN nowelizowano 42 razy.

PREAMBUŁA KONSTYTUCJI RFN Z 23 MAJA 1949 ROKU

- Zasada federalizmu
- Zasada państwa socjalnego
- Demokratyzm
- Zasada podziału władz i samorządności

Zasada federalizmu – RFN tworzy 16 krajów związkowych (landów), które mają charakter państw o ograniczonej suwerenności. Konstytucja nie wymienia z nazwy wszystkich krajów związkowych, stąd wnioskować można, iż ich granice i liczbę można zmieniać. Obecnie są to:

Stare kraje związkowe	Nowe kraje związkowe
Badenia-Wirtembergia – Bawaria – Brema – Dolna Saksonia – Hamburg – Hesja – Nadrenia Północna-Westfalia – Nadrenia-Palatynat – Saara – Szlezwik-Holsztyn	Berlin – Brandenburgia – Meklemburgia-Pomorze Przednie – Saksonia – Saksonia-Anhalt – Turyngia .

-
- Zasada państwa socjalnego – pkt. 1 art. 20 konstytucji mówi, iż "Niemiecka Republika Federalna jest demokratycznym i socjalnym państwem związkowym". W związku z tą zasadą państwo niemieckie zapewnia pomoc jednostkom i grupom jej potrzebującym.

-
- Demokratyzm – naród jest jedynym suwerenem władzy w państwie niemieckim. Rządy muszą działać na zasadzie reprezentacji poglądów politycznych społeczeństwa, a każdemu gwarantowane są prawa i wolności obywatelskie. Państwo nie może ingerować w żadnym stopniu w sferę poszanowania godności ludzkiej. Na straży przestrzegania praw i wolności stoją sądy, ze Związkowym Trybunałem Konstytucyjnym na czele.

-
- Zasada podziału władz i samorządności – władza sprawowana za pomocą organów państwowych, pochodzących z wyborów bezpośrednich lub pośrednich, których struktura oparta jest na trójpodziale władzy . Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek decyzji w drodze referendum na szczeblu). Wyjątkiem tutaj jest tylko zmiana granic pomiędzy krajami.

PARLAMENT ZWIĄZKOWY

Parlament RFN składa się z dwóch izb:

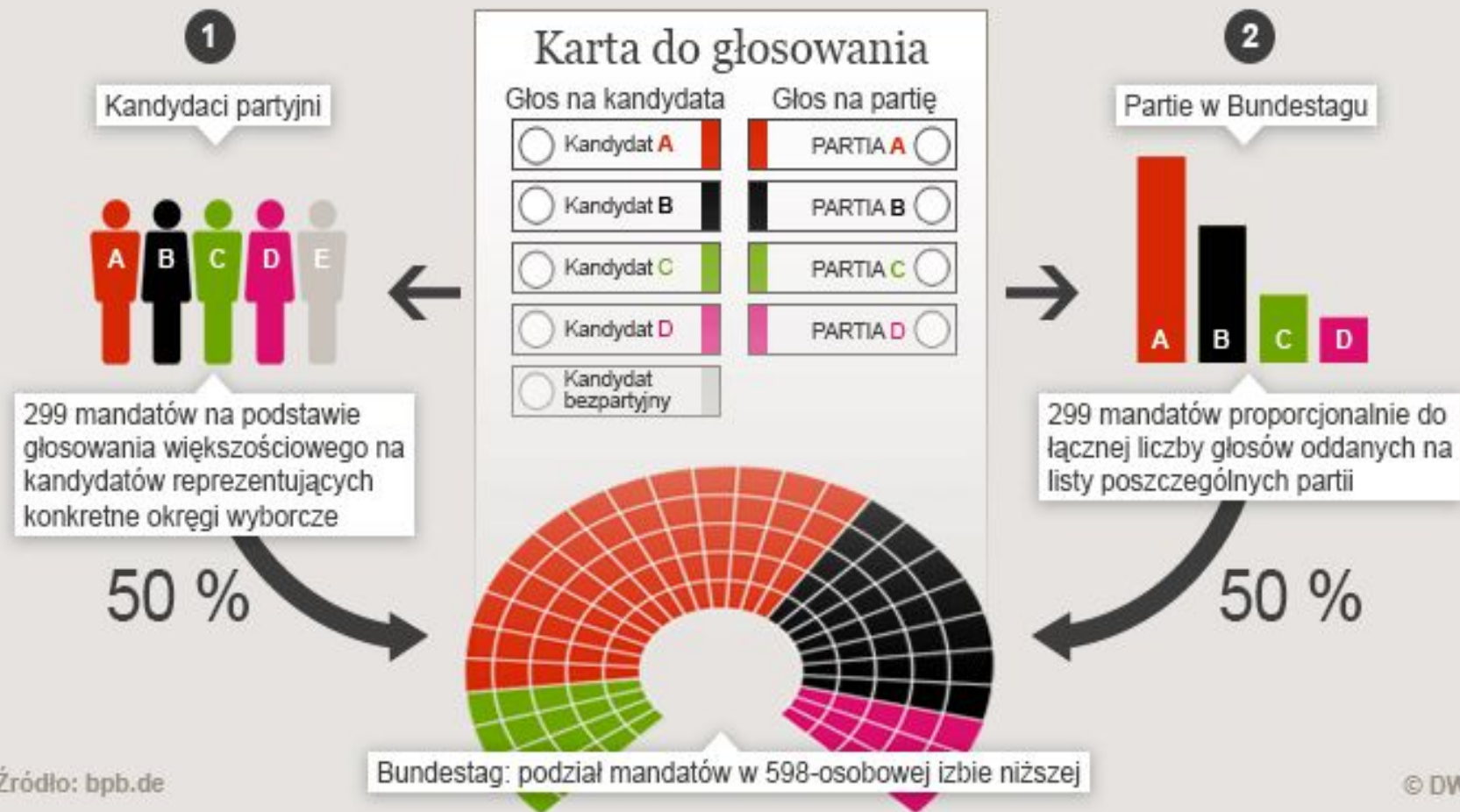
- **Izby Związku** (niem. **Bundestag**) – będącej reprezentacją ogólnopaństwową, zasiadają w niej deputowani wybierani w wyborach przeprowadzanych na terenie całej republiki federalnej,
- **Rady Związkowej** (niem. **Bundesrat**) – składającej się z delegatów rządów poszczególnych krajów związkowych.

BUNDESTAG

- System wyborczy: mieszany
- 299 deputatów
- Każdy wyborca dysponuje 2 głosami w wyborach
- Procedura obliczania i przyznania głosów jest wieloetapowa

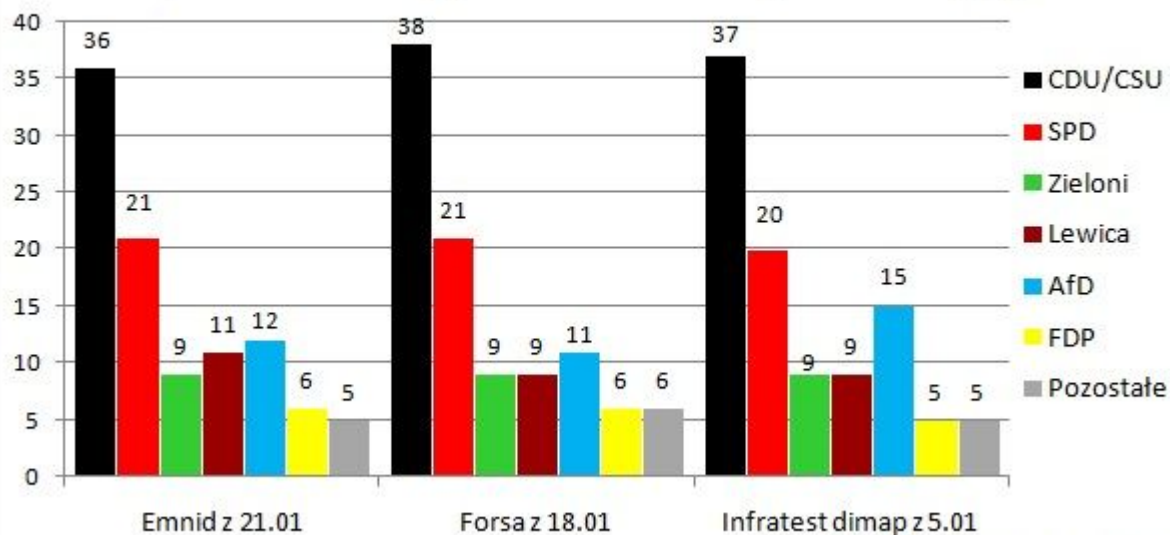
SCHEMAT WYBORÓW DO BUNDESTAGU

Niemiecki system wyborczy

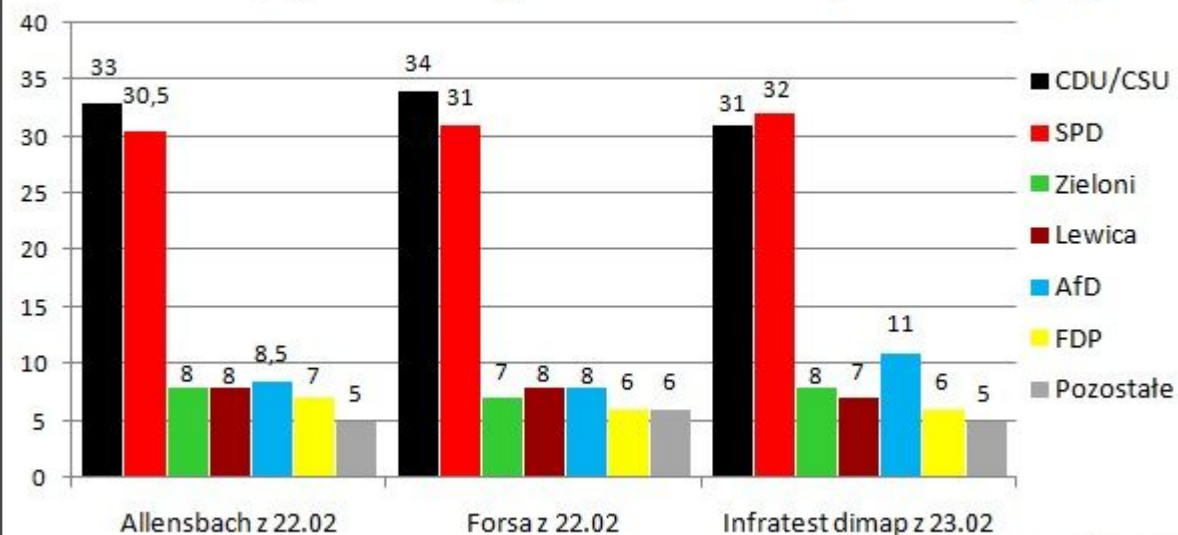
WYBORY DO BUNDESTAGU, 24 STYCZNIA 2017 ROKU

Poparcie dla partii politycznych w Niemczech przed nominacją Schulza na kandydata SPD [%]

Źródło: www.wahlrecht.de/umfragen

Poparcie dla partii politycznych w Niemczech w miesiąc po nominacji Schulza na kandydata SPD [%]

Źródło: www.wahlrecht.de/umfragen

BUNDESRAT – RADA FEDERALNA

- Bundesrat (dosł. Rada Federalna) składa się z przedstawicieli rządów krajowych. Ich liczbę konstytucja uzależnia od liczby głosów należących do danego landu. Te zaś zależą od liczby jego ludności. Do 1990 roku w Bundesracie było 41 przedstawicieli rządów krajowych i 4 pochodzących z Berlina Zachodniego ; po zjednoczeniu Niemiec izba posiada 69 członków. Układ sił w Radzie wiąże się z federacyjną strukturą Niemiec, nadając większe niż wynikałoby to z wielkości znaczenie mniejszym krajom.

Liczba mieszkańców	Miejsca	Kraj związkowy
> 7 milionów	6	Badenia-Wirtembergia Bawaria Dolna Saksonia Nadrenia Północna-Westfalia
6 – 7 milionów	5	Hesja Berlin Brandenburgia Nadrenia-Palatynat
2 – 6 milionów	4	Saksonia Saksonia-Anhalt Szlezwik-Holsztyn Turyngia Brema Hamburg
< 2 miliony	3	Meklemburgia-Pomorze Przednie Saara
Razem 69		

BUNDES RAT

- posiada tylko ograniczone uprawnienia ustawodawcze,
- nie bierze udziału w pociąganiu do odpowiedzialności politycznej rządu,
- ma prawo postawiania prezydenta RFN w stan oskarżenia,
- bierze udział w wyborze sędziów Federalnego Trybunału Konstytucyjnego.

Rząd jest zobowiązany przez odpowiedni zapis w konstytucji do bieżącego informowania Bundesratu o stanie spraw, co wydaje się umożliwiać izbie wywieranie pewnych nacisków na kierunki prowadzenia polityki przez rząd federalny.

KANCLERZ

Angela Dorothea Merkel– ur. 17 lipca 1954 w Hamburgu, kanclerz Niemiec od listopada 2005. Przywódczyni partii CDU (Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej). Polityką zajęła się dopiero po upadku muru berlińskiego zaczynając od stanowiska zastępcy rzecznika rządu Lothara de Maizière’a, a następnie kolejno: deputowanej do Bundestagu, minister do spraw kobiet i młodzieży, minister środowiska, ochrony zasobów naturalnych i bezpieczeństwa jądrowego, sekretarza generalnego CDU. Liderem partii została po skandalu finansowym w otoczeniu Helmuta Kohla.

RZĄD FEDERALNY

Rząd federalny składa się z kanclerza związku i ministrów związkowych.

Kanclerz wybierany jest w następującej drodze:

- kandydata desygnuje prezydent, musi go zaakceptować parlament bezwzględną większością głosów, jeżeli kandydat prezydenta nie uzyska wymaganej większości głosów, prawo nominacji przechodzi na parlament, który desygnuje własnego kandydata, którego musi wybrać również większością bezwzględną, jeżeli w ciągu 14 dni nie dokona wyboru kanclerza większością bezwzględną, może przystąpić do wyboru zwykłą większością (tzw. kanclerz mniejszości). Wówczas jednak kandydatura musi zostać poparta przez minimum 1/4 ogólnej liczby głosów.

KANCLERZ RFN

- kieruje pracami rządu i określa jego skład. Kanclerz przedstawia prezydentowi wnioski o nominacje określonych osób na stanowiska ministrów. Prezydent nie może odmówić mianowania ministrem kandydata przedstawionego przez kanclerza.
- wyznacza także jednego z członków gabinetu na wicekanclerza. Przeważnie otrzymuje on również tekę ministra spraw zagranicznych. Zwykle wicekanclerz pochodzi z mniejszej partii spośród tych, które tworzą koalicję.
- może także wykorzystywać instytucję wotum zaufania .
- może również zgłosić do prezydenta federalnego wniosek o ogłoszenie ustawodawczego stanu wyjątkowego.

PREZYDENT

Głową państwa jest Prezydent Federalny, wybierany przez Zgromadzenie Federalne, na które składają się przedstawiciele Bundestagu oraz taka sama liczba przedstawicieli szesnastu landów. Kadencja prezydenta trwa 5 lat. Może on piastować swój urząd przez maksymalnie dwie kadencje.

Frank-Walter Steinmeier

(ur. 5 stycznia 1956 w Detmold, RFN) – niemiecki polityk należący do Socjaldemokratycznej Partii Niemiec, szef urzędu kanclerskiego Gerharda Schrödera w latach 1999–2005, minister spraw zagranicznych Niemiec w latach 2005–2009 i 2013–2017. Sprawował również funkcję przewodniczącego Rady Europejskiej w pierwszej połowie 2007. Od 21 listopada 2007 do 28 października 2009 również wicekanclerz i minister spraw zagranicznych w rządzie Angeli Merkel. Kandydat SPD na kanclerza Niemiec w 2009. Od 2017 prezydent Niemiec.

Prezydent RFN

- reprezentuje państwo na zewnątrz,
 - zawiera umowy z innymi państwami,
 - wysyła i przyjmuje przedstawicieli dyplomatycznych,
 - mianuje i odwołuje najwyższych urzędników państwowych, m.in. sędziów związkowych,
 - wskazuje kandydata na kanclerza,
 - na wniosek rządu rozwiązuje parlament, gdy postawiony przez kanclerza wniosek o wotum zaufania zostanie odrzucony,
 - na wniosek rządu wprowadza ustawodawczy stan wyjątkowy,
 - posiada prawo łaski.
 - Wydawanie aktów prawnych przez prezydenta wymaga kontrasygnaty kanclerza lub właściwego ministra.
- Prezydent **nie** odpowiada politycznie przed parlamentem.

PROCES USTAWODAWCZY

NIEMCY: WŁADZA USTAWODAWCZA

NAZWA:	Bundestag + Bundesrat
SKŁAD:	598 posłów na 4 lata, 69 senatorów
OBRADY:	<ul style="list-style-type: none">- 2 tygodnie obrad, tydzień przerwy [240 dni]- Zwołuje i prowadzi prezydenci izb- Głosowanie zwykłą większością głosów- Prawo obowiązuje po opublikowaniu
WŁADZA:	<p>Bundestag: Prawo publiczne i cywilne Niemiec Powoływanie rządu Budżet Kontrola urzędników państwowych</p> <p>Bundesrat: Stawia prezydenta w stan oskarżenia Uczestniczy w wyborze sędziów trybunału konstytucyjnego Doradza</p>

SYSTEM SĄDOWNICZY

Władza sądownicza w RFN należy do niezawisłych sądów.

Wyróżniamy:

Sądy konstytucyjne

Sądy wyspecjalizowane sądy zwykłe

Sądy zwykłe z kolei mają konstrukcję czteroszczeblową:

Federalny Trybunał Sprawiedliwości

Krajowe sądy apelacyjne

Sądy regionalne

Sądy lokalne.

FEDERALNY TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

- Trybunał to organ złożony z dwóch senatów, spośród których każdy liczy 8 sędziów. Wybierają ich po połowie obie izby parlamentu na kadencję trwającą 12 lat.
- Trybunał ma trzy główne funkcje:
- rozstrzyganie o sporach kompetencyjnych pomiędzy konstytucyjnymi organami władzy,
- badanie zgodności z konstytucją działań organów państwowych, partii politycznych oraz prywatnych osób prawnych,
- badanie zgodności ustaw i innych aktów z konstytucją.

Faktyczna rola prawodawstwa Trybunału Konstytucyjnego w regulowaniu systemu politycznego w Niemczech jest wobec lapidarności niemieckiej konstytucji bardzo duża.

PODZIAŁ TERYTORIALNY I ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Kraje
(16 krajów związkowych)

Powiaty
(439 powiatów)

Gminy

W niektórych krajach związkowych ponad powiatami znajdują się jeszcze **rejencje**.

Dwa kraje związku o charakterze miast wydzielonych (Berlin , Hamburg) nie dzielą się na powiaty ani gminy.

SYSTEM PARTYJNY

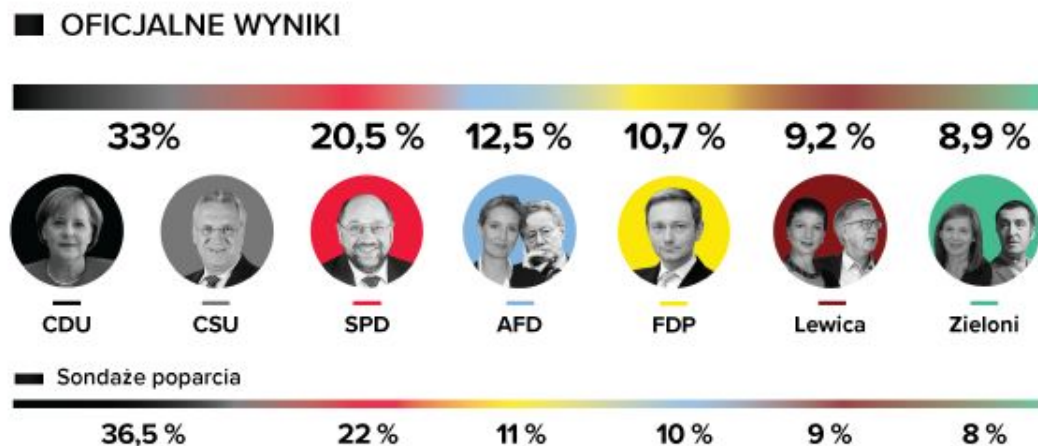
System partyjny w Niemczech jest stosunkowo stabilny. Najważniejsze partie polityczne obecnie to:

Unia Chrześcijańsko-Demokratyczna

Unia Chrześcijańsko-Społeczna Socjaldemokratyczna Partia Niemiec

liberalna Wolna Partia Demokratyczna

Partia Demokratycznego Socjalizmu ekologiczno-socjalna Sojusz 90/Zieloni

**VIELEN DANK FÜR IHRE
AUFMERKSAMKEIT !**

